

der var af en saadan Højde, gik saa vidt, at det Maal, der tilsigtedes, nemlig at staafe en god Indtægt for Statskassen, i Virkeligheden maaste i ringere Grad vilde blive naaet. Det er jo nemlig ikke gjort med at lægge en Skat paa af en hvilken som helst Højde; man kan ikke simpelthen gaa ud fra, at naar man forhøjer en Skat, at man da ogsaa derved faar en forholdsvis saa meget større Indtægt i Statskassen, eller at man er sikker paa at bevare denne Indtægt i Fremtiden. De Oplysninger angaaende Afstatens hidtidige Virkning, som findes i Anmærkningerne til dette Lovforslag, vise jo da ogsaa, hvorledes det første Skridt, Paalægelsen af de 7 Kroners Skat, allerede medførte en Nedgang i Forbruget af omtrent 100,000 Tdr., og med Høje formodes det, at den yderligere Forhøjelse med 3 Kr. vil bevirke en lignende Nedgang, medens man derimod i den mellemliggende Tid har haft en regelmæssig Tilvækst af omtrent 20,000 Tdr. om Aaret. Det er nu et simpelt Regnestykke, at en Forhøjelse af Skatten fra 7 til 10 Kr., naar Forbruget samtidig gaar ned med omtrent 100,000 Tdr., vil bevirke, at man højest vil kunne faa en forøget Indtægt i Statskassen af mellem 600,000 og 700,000 Kr., hvorved det dog samtidig maa erindres, at den nuværende regelmæssige, aarlige Tilvækst af 20,000 Tdr. vil med 7 Kr.s Skat bringe en aarlig forøget Indtægt af henimod 150,000 Kr., saaledes at det, der rent tilsyneladende vilde vindes ved en Forhøjelse, sandsynligvis dog i Virkeligheden vilde i væsentlig Grad formindskes. Men jeg maa endvidere gøre opmærksom paa, at selv om man nu absolut vil gaa til en Forhøjelse i Haab om derigennem alligevel at indvinde en større Indtægt, er den Skattesats, her er Tale om, i sig selv uheldig og lidet passende. Naar man vil være paa det rene med, hvorledes en Skat kommer til at virke for det konsumerende Publikum, maa man tage i Betragtning, hvorledes Varen forhandles, hvorvidt den Salgsenhed, hvorefter Varen i Almindelighed afsættes, stemmer med Skattesatsen, saaledes at Afgiften passende kan blive reparteret paa hver Salgsenhed. Hos os er det jo almindelig Skik, at bagerst Ol sælges i aftappet Tilstand paa Halvflaster ikke blot til private, men ogsaa paa Beværtninger er det Reglen, at Ol sælges paa Flaske, i Mod sætning f. Eks til Tyskland, hvor det konsumeres direkte fra Faad. Nu indeholder en Tønne Ol indtil 144 Potter, hvilket er omtrent 380 Halvflaster; naar man da skal have de 3 Kr. reparterede, kan Sælgeren ikke lægge mindre end 1 Ore paa hver Halvflaste;

det vil altsaa nærmere blive 4 Kr. pr. Tønne end 3 Kr. Det samme Forhold gjorde sig gældende, den Gang de første 7 Kr. bleve paalagte; det havde været mere korrekt at gaa til 8 end til 7 Kr. Jeg er overbevist om, at hvis man afrundede den nuværende Skat af 7 Kr. til noget som 8 Kr., vilde man i Virkeligheden, uden at Varen blev fordyret, staafe samme, ja endogaa højere Indtægt i Statskassen end ved at foretage en Forhøjelse af 3 Kr. Hvorvidt man skulde blive staaende ved en saadan mindre Forhøjelse, kan jo imidlertid være Genstand for forskellige Opfattelse; men det forekommer mig i hvert Fald, at dette og forskellige andre Spørgsmaal, som staa i Sammenhæng hermed, fornødtvis bør være Genstand for fornyet Underøgelse og Overvejelse, inden man vedtager endelig at lade en Forhøjelse af Skatten træde i Kraft. Jeg gentager, at jeg betragter Ol som et godt og passende Skatteobjekt, og der kan meget let komme daarlige Tider for vor Statshusholdning, som maaste endogaa kunde gøre det nødvendigt at gaa betydeligt højere end til de 10 Kr., som nu stilles i Udsigt; men man maa ikke glemme, at selv det bedste Skatteobjekt maa benyttes med Maade. Det er, som naar en Mand vil træne sin Hest til at bære store Værder; han bør vogte sig for paa det unge Dyr at lægge en saadan Vægt, at han knækker Ryggen. Det samme kan man gøre med en Skat; naar man overlægger Skattebyrden stærkt fra første Færd, bliver det i Virkeligheden i Længden paa ingen Maade til Gavn for Statskassen. Derfor, da vi staa over for en samlet Overvejelse af vore Skatteforhold, ser jeg ikke rettere end, at det vilde være et højt betimeligt og fornødt Skridt at lade den Forhøjelse, som ellers skulde træde i Kraft den 1ste Oktober, udskydes et halvt Aar, saaledes som her foreslaas. Der vil da vindes Tid til at overveje Spørgsmaalet paa ny og at stille Forslag om Skattens fremtidige Størrelse i Overensstemmelse med, hvad man i øvrigt vil foreslaa med Hensyn til andre Statter. — Jeg vil endelig tilføje, at naar det erede Medlem fra Åsens (Berntsen) næviede, at han ikke troede, at dette Ting vilde træde tilbage fra den Beslutning, det har vedtaget for 4 Aar siden, saa forekommer det mig, at denne Betragtning er meget lidet ræsonnabel. Bilatus' Ord om, at hvad jeg skrev, det skrev jeg, passer mindst af alt paa økonomiske Spørgsmaal. En af de uheldige Følger af de sidste 20 eller 25 Aars politiske Strid har været den, at der er kommet en Stilstand ind i vor økonomiske Lovgivning, som har medført